

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrasats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ. Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50 Cuba, Puerto-Rico y Extranjer, 2'50

La mitra y la barretina.—Reflexions de un bisbe catalanista

—La mitra cert que fá molta majestat; pero no es tan cómoda com la barretina.

—De manera que 'l dia que m' enfado tiro la mitra al foch y... *pisca la barretina catalana!*

—¿Qué tal? ¿Veritat que faria patxoca? Per estar per casa ¡res millor que la barretina!...

—Y fins per las grans solemnitats eclesiásticas ¿no son dos cosas molt semblants, la mitra y la barretina?

—Ja 'm poden mirar, ja, que per tot se presta, y aixó, precisament es lo que té de bó la barretina.

—En las visitas pastorals pels pobles de la diócesis, durant lo viatge, me la posaría de gayrell.

—Y en els pobles de ideas adelantadas, me la encasquetaría á tall de gorro-frigi.

—En cambi pels poblets ahont encare hi ha llana me la posaría á tall de rabadá. Y ara diguin qué val més: ¿la mitra ó la barretina?

DEL FOCH Á LAS BRASAS

qué bé s' ha retratat en Silvela en lo decret de indult als condemnats ab motiu del procés de Montjuich!... L' home fret com un reptil, lo gobernant acomodaticí, que prescindeix de la lógica y del sentit comú per atendre sols á las sevas conveniencias, apareix de cos enter en aquell document que no es una mostra

de pietat, ni una reparació de justicia.

Al considerar que 'ls condemnats serán trets del presidi y enviats á terra estrangera, lo primer que s' acut á tot enteniment equilibrat es aquest argument silogístich que no té volta de fulla:

Una de dos: ó bé 'ls sentenciats á Montjuich son innocents ó son culpables: si son innocents junt ab la llibertat se 'ls ha de tornar l' honra y se 'ls ha de respectar el dret que tenen de residir tranquilament hont sia que vullan; si fossen culpables no se 'ls deuria concedir l' indult.

Pero en Silvela no raciocina. An' elli importan ben poch la dignitat, l' honra y la seguretat personal de aquells infelissos. A presidi li fan nosa y 'ls treu de presidi, sense cuydarse de rectificar lo mal concepte que deuen á una sentència injusta. Creu que dintre d' Espanya treballarian sense descans per la reintegració de la seva honra, y 'ls expulsa d' Espanya. Ab aixó creu posar fi á l' agitació produhida per la sentència de Montjuich: ab aixó creu saldar definitivament la qüestió tremenda que tan bravas protestas ha suscitad aquí y per tot lo mon.

¡Quánta insensatés, per no dir quánta perfidia!...

Perque mentres una sola de aquellas pobras víctimas dels procediments inquisitorials sufreixi en terra estranya las amarguras del desterro; mentres un sol individu de sas familias pateixi y plori, las conciencias honradas clamaran á una:—No se 'ls ha fet gracia, ni se 'ls ha fet justicia!

Y allá ahont sia que 's trobin serán exemplars vivents que posarán en evidencia que la infelís Espanya viu fatalment condemnada á un règimen de arbitrariedad y despotisme, sense altra lley que la voluntat capritxosa dels gobernants.

Recórdis que á Fransa per un sol Dreyfus va enarbolarse tot el país y 's va conmore tot el mon civilisat. Aquí 'n tenim 21 de Dreyfusos, sense contar als que caygueren sobre 'ls fossos del malehit castell. No perque sigan humils proletaris se fan menos dignes del interés de tota conciencia honrada y amante de la justicia.

De manera que á la agitació promoguda per lo que se 'ls va fer al jutjarlos se hi agregará la que s' ha de promoure per lo que se 'ls fa, al concedirlos un indult, que sols de tal té 'l ncm, ja qu' es una continuació de las torturas que tan injustament se 'ls han vingut inferint fins ara.

¿Y vol en Silvela que mentres perdura la injusticia y la crueltat se sossegui l' honrada conciencia pública?

Pero 'l procés ominós de Montjuich té ademés un altre aspecte que ja no 's refereix á las víctimas, si no als que sigueren els seus butxíns.

Tant com reparar lo mal causat á tants infelissos, importa castigar durament als qu' en la sustanciación de aquell tenebrós procés s' escudiren en las sevas atribuciones.

Y á pesar de que únicament aixís podria donarse per satisfeta la opinió, dels butxíns de Montjuich no se 'n parla: sobre 'ls seus actes s' hi tira terra, molta terra: hi ha un empenyo marcat en ampararlos, en encubrirlos, en sustreure'ls als efectes de las responsabilitats contretas.

Aquest afany de fer bona la frase de Sancho «*peor es meneallo*» s' ha tractat de revestirlo en una forma legal, com s' acostuma á fer aquí á Espanya ab todas las cosas, fins ab las mes iníquas. Després de una informació practicada ab la intervenció de algú que ha de tenir responsabilidad directa ab los martiris de Montjuich, ha vingut el Consell Suprém de Guerra y Marina, declarant que no hi havia mérits suficients pera procedir á la revisió del procés. Y 'l procés no 's revisa.

Pero ¿cóm s' explica que aquests mérits que no apareixen ara, com si alguna ma interessada 'ls hagués fet fonedissos, apareixian l' any passat quan era la jurisdicció ordinaria la qu' entenia en la tal informació? ¿Cóm se lliga 'l determini del Consell Suprém de Guerra y Marina, ab las declaraciones claras y precisas fetas mesos enrera pel qu' era llavors fiscal del Tribunal Suprém de Justicia, senyor Sánchez Román? ¿Se ha olvidat que aquest dignísim y celós funcionari va trobar en lo informat fins á las horas, mérits mes que suficients no per una, per cent revisions del tenebrós procés de Montjuich?

¿Se pretendrá que val mes el criteri de un Concell format per gent profana en qüestions judiciales, que l' opinió professional de un funcionari de la justicia?

En aquest cas quedaria subsistent un dupte, y sempre s' hauria de resoldre en un ó altre sentit.

Un diputat de la nació, 'l Sr. Azcárate, va reclamar lo procés y en Silvela va negarli. ¿Qué tal será ell, quan no s' ensenya!...

Mes no importa. Avuy ells tenen las claus y se 'n valen per amagarlo. Un altre día las tindrà 'l poble, perque sabrá guanyarlas y llavors se farà la llum, la plena llum: la del sol de la justicia ó la del foch de la revolució.

P. K.

LARAMENT va dirho en Silvela l' altre día: «Desde l' any 87 tots els governs preveyan los graves problemas colonials, y tots ells donavan per perdudas las Antillas.»

Tingas ben bé en compte la fetxa: desde l' any 87.

De manera que donantlas per perdudas irremisiblement, lo mateix els conservadors que 'ls fusionistas no van tenir cap reparo en enviar á Cuba 250,000 homes, consentint que una gran part dels mateixos sucumbissen miserablement, com no van tenirlo tampoch en malbaratar una fortuna inmensa, sostenint dos guerras ja per endavant perdudas.

¡Y aquests homes que á grat scient, y sense cap fi prácticich han produhit tan espantosos desastres encare tenen la frescura de dir que son els únichs que poden seguir gobernant á la desventurada Espanya!...

¡Ah, si 'l poble tingués sanch á las venas!...

—¡Bah, bah!— diu l' home de la daga.—No sé perque s' han de alborotar al veure qu' envió al extranger als processats de Montjuich. ¡No n' hi ha poch de obrers, en nom de Deu, que no trobant feyna á Espanya, emigran al extranger!

Aixís raciocina aquest fulano.

Sense considerar qu' es molt trist que tants homes laboriosos y honrats tingan d' emigrar per camparse la vida; pero qu' es mes trist encare que 's quedin á Espanya tants ministres mal feyners que únicament serveixen per fer mal.

Fa dos ó tres días que no s' ha descubert cap nou farsell d' armas «destinadas als carlistas.»

Molt ben pensat.

El govern deu haver vist que ja 'ns havia espartat prou, y s' haurá dit:

—¿No hi conseguit lo que volia? Pues, á reposar: no descubrim res més.

Prepárinse 'ls obrers que ara vé la bona.

«El ministre de la Gobernación—diu un telegrama del día 29— está preparant un projecte relatiu á las huelgas que afectin als serveys públichs, aixó es: als ferro-carrils, empresas de gas y teléfonos.—L' Estat posará medis per impedir que 's paralisin aquests serveys.»

Aixís se comensa, y lo restant anirá venint.

Ja veuran com aquests conservadors trobaran fins la manera de declarar sediciosos y sometre als concells de guerra, als obrers qu' en determinats cassos se neguin á sucumbir á las exigencias del capital, declarantse en vaga.

Vegin las classes treballadoras si 'ls interessa ó no pendre de nou una part activíssima en la política democrática republicana. De tal manera 's van posant las cosas, qu' en el meu pobre concepte 'ls hi va la vida.

Ja m' ho temia.

Sembla que la lley reglamentant el treball de las donas ha ocasionat ja una pila de disgustos.

Hi ha diputats que diuen que á tals y á quals donas se 'ls ha de prohibir el treball.

N' hi ha d' altres que opinan que aquestas y aquellas també haurian d' entrar en la prohibició.

Altres van encare més enllá y volen que 'l treball se prohibeixi á una pila més.

Si m' ho deixessin resoldre á mí aviat ho tindria arreglat.

Diria radicalment:

—La lley no va ab conta-gotas.

Queda prohibit á totas,
¡totas absolutament!

Y dich totas, perque ab una sola dona, ó senyora —com vulguin— que se 'n exceptués, ja m' esbullavan el marro.

De *El Nuevo Régimen*:

«País com aquest ¿n' hi ha un altre en cap mes part del mon? Aquí tot se li amaga: lo mateix els torments de Montjuich que las responsabilitats de la guerra. No hi hagué medi de fer portar á las Corts els processos militars; no n' hi haurá ara de fer portar al Congrés ni al Senat aqueixa amalgama confosa de declaraciones encaminadas no á esclairir la veritat sino á obscurirla.

¿De qué serveixen aquí 'ls clams de l' opinió pública? ¿De qué 'ls tribunals? ¿De qué las Corts?

«Se persegueix á l' anarquía sense veure qu' en plena anarquía se 'ns fá viure.»

Exactíssim.

Vosaltres els qu' envieu desterrats al extranger á un núcleo de innocents, tingueu en compte 'l conegut adagi catalá y preparevos que ja 'us arribará l' hora.

¿Sabéu á quin adagi 'm refereixo?

A aquell que diu: «*Tal farás tal trobarás.*»

Si vostés llegessin el *Diari Oficial* del Ministeri de la Guerra, 's divertirian de debó.

En aquellas columnas no 's conjuga altre verb que 'l pagar.

«A Fulano que se li paguin dos anys d' atrassos.»

«A Zutano que se li entreguin las pagas que reclama.»

«A Mengano se li ha de pagar la bonificació á que té dret.»

Y paga per aquí, y paga per allá, y vingan pagas y més pagas...

Jo ja ho veig, qué dimontri!

¿No demaném la regeneració? Donchs si la volém paguemla.

Mentres la *tronja* vaji donant such es alló, tira barra;

pero, quan ja siguem al cap-de-vall

¿de qué deuran fer manegas?

L' indult concedit als processats de Montjuich va ser aconcellat per la reyna als seus ministres.

Y un periódich monárquich se 'n extranya.

«Avants—diu—eran els ministres els que aconsellavan als monarcas; ara son els monarcas els que aconsellan als ministres.»

¿No es cert que avuy sembla que tot estigui capgirat?

Hem perdut las colonias; pero la Trasatlántica no ha perdut la subvenció de l' Estat. No hi fa res qu' Espanya estigui ab l' aygua al coll: l' última pessesta ha de ser pel marqués de las Cinquillas, perque, d' acord ab els jesuítas puga dedicarla á acabar d' embrutir al poble espanyol.

Se diu que 'ls vapors de la Trasatlántica contribuirán á establir corrents comercials entre la Peninsula y alguns païssos llunyans en benefici de la riqueza pública.

Si tal sigués l' intenció del govern ¿per qué no repartir la subvenció entre todas las empresas navieras? ¿Es qué á Espanya no hi ha mes barcos que 'ls de la Trasatlántica?

El país enter hauria de protestar contra aquest abus, contra aquest monopoli, contra aquest odiós privilegi.

Fa algun temps que 'ls agents de policia 's dedican á recullir dels kioscos y punts de venta de periódichs els papers que 'ls dona la gana. Sens auto del jutje que autorisi 'l seqüestro se 'n emportan lo que bé 'ls hi sembla, ab la particularitat de que ni una sola vegada deixin rebut, ni resguardo dels papers sustrets que després de tot constitueixen una propietat. Bó seria que 'l Sr. Gobernador, que tan aficionat es al estudi de las qüestions jurídicas, acomodés á las prescripciones de la lley els actes dels seus subordinats.—Dolenta es la pornografía; pero la manera de procedir dels agents de l' autoritat, es mil vegadas pitjor.

La senmana próxima commemorarém ab lo número extraordinari corresponent al mes de febrer l' aniversari de la proclamació de la República.

CARTAS DE FORA.—*Tarragona*.—Los assilats de la Casa provincial de Beneficencia 'ns envían una llarga carta detallantnos las vexacions y maltractes de que son objecte, per part de la direcció y de las hermanas, que per lo vist sols de nom son germanas de la Caritat. El detenirlos y fiscalisar las cartas que haurian de rebre directament no 's fa ni ab els criminals; y l' escatimarlos el menjar fins al punt de que la major part dels assilats semblan desenterrats es una cosa que no 's fa ni ab las bestias. Per avuy no dihem res mes, esperant que la Diputació provincial cuydará de posarhi un bon remey.

Seva.—La monja fugitiva del convent de las Josefinas de la ciutat de Vich, filla de aquest poble, s' ha refugiat a casa seva, y conde fál sentirli contar els martiris de que la pobreta ha sigut objecte. No seria mal que 's practiqués una informació per aclarir uns fets que tal volta donarian lloch als corresponents procediments judicials, tal es la gravetat de lo que la ex-monja conta.

Bescanó.—El nostre ensotanat ha intervingut en la huelga de la fábrika del Sr. Grover, barrejanthi de per mitj el Sagrat Cor de Jesús, haventse fet una manifestació mística-salvatje, á crits y á cops de pedra, que n' hi havia per sucarhi pá. ¡Y si vejessin quinas agallas ha posat l' home negre! No parla mes que de arrancar mala herba, volgient dir ab aixó que farà tot lo possible pera treure del poble á tots els que no pensan com ell y li fan nosa. ¡No 'ns fa poca falta una bufada de tramontana de desprecupació!

Vidrevas.—Al vehí poble de Massanet de la Selva se celebrá la festa de San Anton ballant sardanas, y al tocarse l' última, composta de *La Marsellesa*, l' *Himne de Riego* y altres cants patriótics, se presentaren l' alcalde, alguns regidors y el secretari fent parar l' orquestra, á crits, y com molts protestessin contra semblant injusticia, aquells zulús s' hi feren á castanyas y cops de puny, atropellant á un honrat jove de Vidrevas. Gracias á l' oportuna intervenció de alguns vehíns de aquí y de allí, las cosas no passaren mes enllá. Hi ha que advertir que l' Secretari portava una placa del *Reynaré* á la gorra. A tal propósit digué un que 'l coneix molt:—«Millor seria que se la posés al cul de las calsas.» No sé en veritat perque va dirho; lo qu' es jo no m' hi fico.

LA UNIÓ NACIONAL

Tot lo que sigui mohiment de protesta contra l' actual manera de ser de la política espanyola, sintetisada per las dos pandillas que turnan en el poder; tot quant signifiqui un despertament de la opinió honrada, y ajudi á treure l' ensopiment de las classes neutras aclofadas fins avuy en la mes punible indiferencia; qualsevol acte que tendeixi á sanear aquesta atmósfera, que ha fet irrespirable la restauració, ha d' esser forzosament mirat ab simpatía per nosaltres, partidaris convensuts del avens constant, del sanítós moviment y de la redemptora neteja.

La Unió Nacional, filla de la Assamblea de Valladolid, ens porta á la vida activa de la política als elements actius, als que treballan, als que nudreixen la vida nacional. Ara podrán convencers de que la política no es una cosa dolenta en mans de gent honrada. Si s' ha fet aborrible fins avuy, es perque l' han abandonada en mans de la gent sense ofici ni benefici, que, enemichs de treballar, ineptes pera guanyarse el pa de una manera decent, alleugerits de vergonya, y sentintse ab mes ambició que conciencia, han vist en el maneig de la cosa pública una manera de ferse una posició social.

En sa inexperiencia de las qüestions políticas, l' Assamblea de Valladolid, no ha sapigut veure que l' obstacle mes ferm pera la consecució de sos lloables propósits son las instituciones, y ha declarat que li eran indiferents las formas de govern; errada naturalíssima de la que se n' esmenará, quan vegi qu' en sas lluytas contra els privilegis odiosos, contra els abusos repugnants y contra els ruinosos despilfarros, es topará constantment amb el régimen monárquich, amparador per instint de conservació de la mena de política qu' ens ha portat al desastre.

El partit republicá ha permanescut inactiu durant vinticinch anys, y continúa quiet á pesar de reclamar son esfors la salvació de la patria. Una de las causas de sa poca profitosa campanya ha sigut el no haverse sapigut atreure las classes neutras; pero ja que la montanya no ha vingut á nosaltres, aném nosaltres á ella. Secundém á la Unió Nacional en sa empena contra el present; nudrímla de sava republicana pera el pervindre; aportemli nostres elements honrats, nets de tota culpa en l' ensorrament actual de nostra volguda Espanya, y lo que som impotents pera lograr sols, ho veurém realisat á la fi, no deventnos importar qui siga el qui haja fet el miracle.

No caiguém nosaltres en l' error en que ha caigut fins avuy la gent de bé y del qual ens hem constantment lamentat. La política era dolenta perque d' ella s' apartava la gent bona. La Unió Nacional no anirá en lloch si tothom que vol de debó la regeneració de la patria, no l' ajuda ab son esfors.

Cert que hi ha deficiencias; aném á salvarlas. Es lamentable que no siga francament republicana; femli. Ja que avuy es l' únich cap de corda que fa esperansar nostra salvació en aquest espantós naufragi, agafem-noshi y que no 's perdi per nosaltres.

Ajudar á la tasca que s' ha emprés la Unió Nacional no vol dir sumárnoshi y fondre nostra fé y nostra constancia republicana dintre d' ella. Aixó, may. Cada dia estém mes convensuts de que fora de la República no hi ha salvació possible; pero l' obra dels reunits á Valladolid es de destrucció y hem d' alentarla; es de reconstrucció y hem d' ajudarla. Es precis que 'ns vegin sempre ab els brassos oberts á ells, perque hi caiguin el día que l' experiencia els demostrí que no son indiferents las formas de govern, com no es indiferent per treballar el tenir las mans lliures ó tenirlas lligadas ab una corda ferma teixida ab tota mena d' iniquitats.

JEPH DE JESUS.

TRANSVAALIANA

Caminant á la ventura,
á la vora d' un barranch

un soldat inglés se topa ab un soldat del Transvaal. Els dos guerreros se quedan contemplantse breus instants, no sabent si abrahonarse ó ferne un de prim plegats, hasta que ab molt bon criteri, moguts per impuls igual, s' assentan al peu d' un arbre y comensan á garlar.

—Crech—diu el fill d' Inglaterra— que á estaballarnos el cap sempre hi som á temps.

—Sens dupte—

respón el fill del Transvaal: lo qu' es jo no porto pressa. Quan de casa vaig marxar, ja 'ls vaig dir qu' era probable que hi tornaria un xich tart; vull dir, que avuy no m' esperan.

—Y bé ¿qué tal? ¿Cóm us va la guerra? Parlemne un rato.

—Pues, noy, bastant regular: us hem dat tantas pallissas com cops ens hem barallat,

us hem pescat la mar d' armas,

us hem pres á cents caballs,

us hem gastat el prestigi de sis ó vuyt generals,

us hem tret á canonadas de tres ó quatre ciutats...

Me sembla que aixó, en tres mesos...

—Bé, si, ja t' ho explicarán: el qui guanya primé... etc.

Lo que á mi m' fa més extrany es vostra tossuderia.

Perque fet y fet, veyám,

¿qué us donará aquesta guerra?

¿per qué lluytas tú?

—¡Ay carat!

Per una pila de cosas que tú no has conegut may:

per la santa independencia,

per la hermosa llibertat,

per la terra hont vareig neixer,

pels meus camps, pels meus remats.

Y tú, digas ¿per qué lluytas?

—Perque mister Chamberlain ha dit que la Gran Bretanya no podía tolerar

las vostras impertinencias...

y perque m' donan sis rals cada día.

—¡Mercenari!

—Ab molta honra! Al cap-de-vall també aixó es servi á la patria.

—¿La patria dius? Un aixám de caballers de rapinya.

—Caballers que acabarán per sentarvos las costuras y ensenyarvos á parlar

d' Inglaterra ab més respecte

—Oh! Ca heu d' ensenyarnos!

—¿Cá?

¡La formiga volent vence al corpulent elefant!

¿Tú sabs l' imperi británich els recursos colossals

ab que conta? ¿Tú coneixes lo qu' es rica, lo qu' es gran

nostra gloriosa Inglaterra?

—Y tú ¿sabs de qué es capás un poble viril que lluyta

pel seu tros y l' seu casal?

¿Tú has pensat la forsa inmensa que dóna l' sentirse armat

de la rahó?

—¡Tonterías!

Pero... observo que 's fa tart:

quédat tú ab els teus romansos, jo me 'n torno cap avall.

—Y tú, guárdat tos ensomnis:

també jo al meu camp me 'n vaig.—

L' endemá, á punta de día,

s' entaula un sangrent combat

hont de nou l' orgull británich queda revolcat pel fanch.

El soldat boer celebra la victoria ab dolsos cants

á la salut de la patria y á la santa llibertat.

El soldat inglés reposa dintre d' un sot ple de carn:

¡ja may més el mercenari tornarà á cobrá 'ls sis rals!

C. Gumá.

LA GUERRA DE L' AFRICA AUSTRAL

Decididament la fortuna ha girat las espatillas als inglesos, posantse al costat de la rahó y de la justicia.

Lo 24 de janer y 'ls días successius s' ha donat una gran batalla, que tenia per objectiu per part de las forsas británicas avansar pera socorre á Ladysmith, y 'l mateix éxit desgraciat que las tentativas anteriors ha tingut aquesta, á pesar de que 'ls inglesos havian multiplicat els elements, fins á fer una especie de va-y-tot. Sense que 'ls boers els ho impedissen passaren el riu Tugela, tan disputat fins ara, y fins lograren apoderarse de la posició *Spion's Kop* (Montanya dels Espias) qu'ells prenian per la clau de la resistencia. Aquest moviment de avansada 'ls ompli d' esperansa, y á Lon-

dres fou saludat com una gran victoria. Pero prompte's vejé qu' era una nova engallinada dels boers. Aquests permaneixian fortament atrinxerats en altrás alturas dominants á la que havian abandonat al seu enemich, y desde ellas l' acribillaren materialment. Lo foch dels Maúfers y dels canons boers feren tals estragos que 'ls inglesos morts se fan ascendir á 1,500. Calculis per aquest dato quin número arribarán els ferits y 'ls desaparecuts. L' operació abarcava un gran radi y no ha pogut encare evaluarse á l' hora en que escribim aquestas ratillas.

Inútil dir que l' general Warren qu' es qui manava al exércit inglés, tingué que abandonar la posició conquistada en un principi, y repassar el Tugela á tota pressa. La derrota ha sigut tan seria, que tothom la considera com el Waterloo del inglés al Africa austral. Lo núcleo mes formidable del exércit británich queda destruhit y desorganisat; el socorro de Ladysmith se té per totalment imposible. Al general White y als 10,000 homes tancats dintre de la plassa no 'ls queda mes medi que tentar una sortida desesperada en que poden ser aniquilats, ó bé rendirse.

La noticia de aquest gran desastre s' ha anat donant á petitas dossis, per no exasperar sobremanera á la opinió ja prou excitada. Mes á mida que s' ha anat coneixent en tota la seva realitat, se ha promogut á Londres un gran moviment de dolor y de indignació. L' opinió's pronuncia més á cada instant contra l' jingoisme y 'ls jugadors de bolsa, causa de una guerra tan injusta. Los ministros son xiulats al mitj del carrer. L' inglés es un poble ben distint del nostre: allá no volen deixar passar sense protesta la ineptitud dels governants, y es de creure que l' últim desastre produhirá un cambi radical en la política del país.

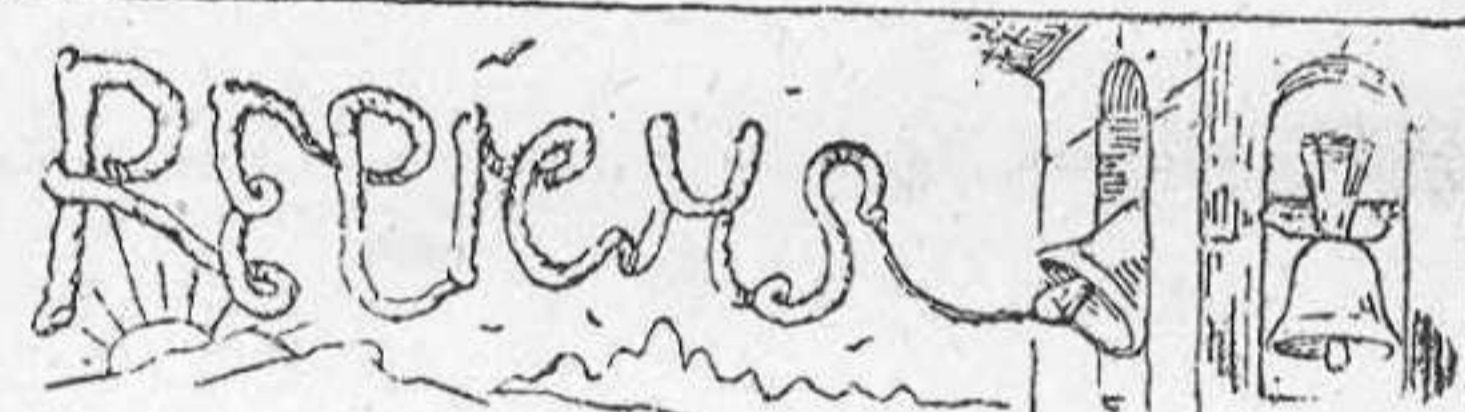
Lo generalíssim Robert medita un nou plan de campanya; pero necessita forsas, moltas forsas pera realisar-lo. Se parla d' enviar al Africa un nou contingent de 100,000 homes: bastant difícil ha de serli á l' Inglaterra reunirlos ab l' urgencia que l' cas requereix, y que sigan prou apt s pera la guerra. Alguns periódichs parlan ja de l' abandono del Natal als boers y de algunas altrás colonias fronterissas, obertament adictas á la causa republicana.

Prenguis la resolució que 's vulga es un fet, qu' Inglaterra porta perduda en la campanya africana la flor del seu exércit... y alguna cosa que val més: una gran part del seu prestigi.

Va anar al Transvaal per or, y fins ara no ha trobat mes que plom.

Y de un poble petit, pero heróich y capás de las empresas mes enlayradas, n' ha fet el núcleo dels futurs Estats Units de l' Africa del Sud qu' en totas las ocasiones sabrán mantenir la seva independencia.

J.

n Silvela y en Romero, tant renyits com estavan, ara diu que comensan á ferse l' ullet. No será extrany que dintre de poch els vejém menjar tranquilament asseguts á la mateixa taula.

No en va son toxayos: l' un y l' altre's diuhen Paco.

Nom que 's presta admirablement pera ferne un anagrama.

PACO-COPA-CAPÓ-POCA.

La *copa* es la que 's beuran á la salut del país qu' es un gran *capó*. No hi ha com tenir *poca*... vergonya.

El govern será tot lo que vostés vulguin, pero á agrahit ningú 'l guanya.

Ara diu que está rumiant la manera d' evitar que aquí 's fassi cap manifestació, ni 's parli á favor dels boers.

Es natural. ¿Qué menos pot fer un govern que, com qui diu, viu á las costellas dels inglesos?

A l' audiencia de Granada s' acaba de fallar una causa per parricidi, en virtut de la qual han sigut condemnats á l' última pena un capellá, la seva mare y un germá de aquesta.

La víctima era pare, marit y cunyat respectivamente dels tres reos.

¡Cóm s' aixampla l' cor, davant de aquest gran exemple de pietat!

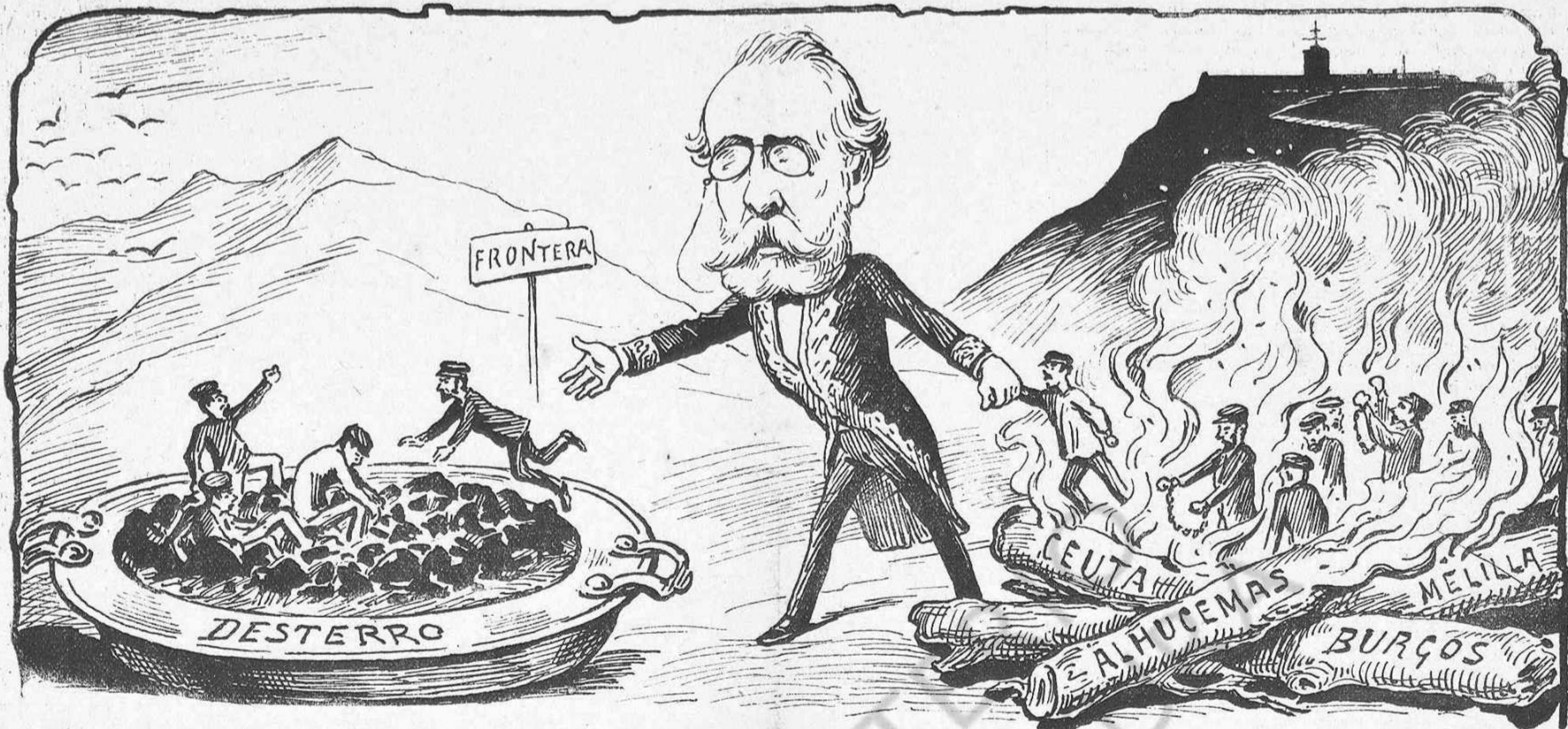
Perque al convertirse en assessins personas de unas creencias religiosas tan arreladas, es de creure que ho tarían guiats de sos bons sentiments cristians: per enviar al cel, lo mes aviat possible á un ser á qui tant volían.

Y l' fill, el capellá, devía ferho ademés pel gust de cantarli las absoltas.

En Silvela podía concedir un indult complert als condemnats en el procés de Montjuich; pero ha preferit extranyarlos del país.

¡L' extranyament! Una nova pena.

LA PIETAT SILVELINA.—INDULT ALS PROCESSATS DE MONTJUICH

Els treu del foch y 'ls tira a las brasas

Y un nou motiu perque poguém dir que tot lo que fá aquest home resulta *extrany*.

Ja está decidit: deprés de 'n Silvela, tornarem á tenir á n' en Sagasta. Silvela comensa ab S y Sagasta també. Aquí tenen, donchs, á la monarquia que va fent *esses* de l' un al altre.

Torna á remoures la qüestió del descans dominical. ¡Quinas ganas de molestar-se inútilment! Al pas que aném y del modo que 's posan las cosas, aviat de-cansarem, no 'l diumenje tan sols, tots els días de la setmana. Llavoras, plegats de mans y ab tot as las feynas llestas, ¡quina manera, germans, de santificar las festas!

El célebre Mayans, un dels esbirros de Montjuich va entrar l' altre día al mercat de Sans á vendre mocadors á quinze céntims. Industria per cert molt apropiada, perque qui tantas llágrimas ha fet vessar es fins á cert punt natural que ara 's dediqui á vendre mocadors.

Pero totas las industrias tenen las sevas quiebras. Algú va reconeixer al esbirro; la veu de qui era ell va anar cundint; la indignació del públich se manifestava ja de una manera alarmant... y 'l tal Mayans va tenir que fugir escapat per salvar la pell.

Ara diguin perque 'l poble no ha d' estar conforme ab en Silvela que diu que á Montjuich no va passar res, y que si tant l' apuran fins ens presentarà á n' en Mayans com á un serafí y á n' en Portas com á un ángel bufadó.

Els yankis han suprimit las rifas á l' isla de Cuba. Ja 'm sembla que sento á molts espanyols d' allá, que únicament en la rifa tenían esperansa: —¡Ara sí que se 'ns han ben rifat!

Un curiós ha fet l' estadística de las satisfaccions estomacals que 's proporciona en Silvela, resultant que desde que ocupa 'l poder ha assistit á la friolera de 180 banquetes.

Qualsevol diria que l' están cebant per lo que convingui.

Pero mentres tant que s' arredoneix, podrá pendre per lema 'ls següent dístich: «A las penas cops de daga—y bons tragos de ví bó.»

Quan vejis passejá á n' en Villaverde vessant per tot arreu satisfacció, no ho duptis: es que s' ha empescat un' altra contribució.

¿Qué passa á Vich en el convent de las Josefinas? Ho pregunto perque el día 22 ne va fugir una mon-

ja, cansada, segóns ella deya; de tenir que sufrir tota mena de martiris. Aixís diu que tot sovint la despullavan y l' arastravan agafantla pels cabells. Res: *Delicias del claustro*. Per si no ho sabían els diré que aquest es el títol de una novela.

QUÉNTOS

Un banquer se troba á punt de morir. —Vaja, germá meu —li diu 'l sacerdot que l' ausilia:—No olvidi que totas las bonas accions al cel serán recordadas, mentres que las dolentas...

LA CARICATURA AL EXTRANJER

L' inglés els creya molt petits, y ara ja no se 'ls pot treure de sobre.

(De un periódich belga).

—Oh, las dolentas ray —suspira 'l banquer —no 'n fa poch de temps que vaig ferlas vendre á la Bolsa!

Volgué 'l pare prior de cert convent girar una visita á la cuyna, y fixantse en una grandiosa marmitta plena fins á cu ull de cols y colocada á la llar, digué:

—Qu' es tot aquest castell, germá cuyner? —La pitansa de la comunitat... —¡Verge Santíssima!... ¡Y quina gana tenen!... ¿Tot aixó 's menjarán aquells benaventurats?...

—Tot aixó y més ni hagués, Pare Prior. En aquest punt se fixá en una cassoleta, colcada sobre l' últ'm fogó:

—¿Y allí qué hi tens? —Un parell de perdiuhetas per vostra paternitat. —¡Ah, está bé: jo, ab poch ne tinch prou... á mí m basta una cosa ben lleugera.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans Pere Mico, Marquesa de la Mina, Boja de Reus, J. G. y C., P. Font Niella, D. Rovira Orts, Cándido Mariné, P. Panyella, Un Fusteret, M. Trepal Argemir, Joan dels Ous, Un Sant de Guix y R. Homedes Mundo.—Lo que 'ns envian aquesta set. *avano ja per casa*.

Ciudadans Tap de suro vilafraquí, Un Novici, J. Roquet, C. Zola y B., Un Enamorat, A. Flassá Petit, Llorens Bonnin, Nap y Col, Un que vol competir ab l' Staramsa, Un Debutant, y Pere Caballé.—*Inscriturem alguna cosa de lo que 'ns envian*.

Ciudadá J. Asteib: No 'ns acaba de agradar: li falta sal.—E. Moran: Sentim no poder aprofitar els dibuixos.—Comissió (Tarrassa): Sense firma que 'n respongui no 'ns podem ocupar de determinats assumptos.—*Sucie Candi*: Va bé: mirarem de aprofitar la.—S. Montserrat Martí: Lo que 'ns demana no pot ser.—*Salvador Bonavia*: Queda acceptada.—*Anton del Singlot*: Hi falta novetat.—*Francesch Comas*: Va bé: l' utilitzaré.—S. y S.: Idem. idem. *Marti Revollós*: Lo mateix li dihem.—*Francesch B. y P.*: Las composicions tenen trossos bonichs; pero n' hi ha d' altres que fins sembla impossible que sigan escrites per una meteix ma.—*Angel Montanya*: Rebuta la modificació.—*Bonaventura Vall spinosa*: La composició que 'ns remet es molt incorrecta.—*P. Antich*: He de advertir que la classe de polémicas que 'ns indica es desusada.

J. G. y C.: (Vilafraça): Las noticias de aqueixa vila han de venir per conducto del corresponçal.—*I. Staramsa*: Va bé.—*J. P. Porcar*: ¡Lástima que la composició que 'ns remet adoleixi de alguns vulgarismos!—*J. Buxadé y F.*: No vá.—*Ll. G. Salvador*: La utilitzaré.—*F. Llenas*: Ho tindrem present en lo número próxim.—*M. S. Premiá de Mar*: Hi ha cosas en las quals la premsa no deu ficar's hi.—*B. Farcosa*: Algo s' aprofitará. *M. Carbo d' Alsina*: Las dos composicions van bé.—*Agusti Fals*: Veurém de aprofitar-ne alguna.—*J. Sierra Ferron*: No vá.

OBRA NOVA

TONTERIAS

PER

JEPH DE JESPU

Un tomo en 8.^u . . . . . Ptas. 2

ANTONI LOPEZ, editor, Rambla del Mitj, 20.

A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—Barcelona.

Dissapte que vé, **LA CAMPANA DE GRACIA** publicará número **EXTRAORDINARI** día 10 de Febrer

Ilustració de M. Moliné, Joseph Lluís Pellicer, Apeles Mestres y Mariano Foix — Text escullit y d' actualitat

10 céntims * 8 planas * 10 céntims